

LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS AMŽIAUS PAGRINDU VŠĮ „SOCIALINIŲ PASLAUGŲ INFORMACIJOS CENTRAS“ DARBO SKELBIME

2016-11-10 Nr. (16)SN-163)SP-124

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – ir Tarnyba) 2016 m. spalio 12 d. gautas skundas dėl galimos diskriminacijos amžiaus pagrindu. Interneto tinklalapyje www.cvzona.lt buvo išplatintas darbo skelbimas, kuriame nurodoma, jog VŠĮ „Socialinių paslaugų informacijos centras“ (toliau – ir įstaiga) siūlo darbą vairuotojui – asistentui, reikalavimuose nurodant, be kita ko, amžių iki 35 metų.

Lygių galimybių kontrolierė A. Skardžiuvienė (toliau – ir kontrolierė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 25 str. 1 ir 2 dalimis, 2016 m. spalio 18 d. raštu Nr. (16)SI-163)-836 „Dėl galimos diskriminacijos amžiaus pagrindu“ kreipėsi į įstaigą, prašydama nurodyti, koku pagrindu minėtame darbo skelbime numatytas reikalavimas dėl amžiaus.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

1. VŠĮ „Socialinių paslaugų informacijos centras“ 2016 m. spalio 19 d. gautame paaiškinime nurodė, jog paskelbiant darbo skelbimą interneto tinklalapyje www.cvzona.lt buvo padaryta klaida. Minėtame tinklalapyje darbo skelbimas yra pakoreguotas – pašalintas reikalavimas dėl amžiaus.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar interneto tinklalapyje www.cvzona.lt paskelbtas darbo skelbimas, kuriame siūlomas darbas vairuotojui – asistentui, reikalavimuose nurodant, be kita ko, amžių iki 35 metų, nėra diskriminacinio pobūdžio bei neprieštarauja Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 11 str. išdėstytoms nuostatomis, reglamentuojančioms diskriminuojančius skelbimus.

1. Pažymėtina, jog tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija pačia bendriausia šio žodžio prasme reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama, kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius.

Tiriamas diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, yra lyginami keli žmonės, kurie skiriasi savo tapatybės požymiais, kitais požymiais, ir vertinama, ar tokiose pačiose, ar panašiose aplinkybėse jie traktuojami vienodai. Vertinant galimą diskriminaciją būtina nustatyti diskriminacijos pagrindą bei nustatyti, ar šiai santykių sričiai yra taikomas Lygių galimybių įstatymas. Nagrinėjamu atveju atliekamas tyrimas dėl galimos diskriminacijos amžiaus pagrindu, t.y. nustatoma, ar darbo skelbimas, kuriuo siūlomas darbas vairuotojui – asistentui, reikalavimuose nurodant, be kita ko, amžių iki 35 metų, neturi požymių, atitinkančių privilegijų, pirmenybės ar pranašumo amžiaus pagrindu.

2. Lygių galimybių įstatymo 11 str. nustato, jog skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokytis draudžiama nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu.

Lygių galimybių įstatymo 2 str. 1 d. diskriminacija apibrėžiama kaip tiesioginė ir netiesioginė, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu. Minėto straipsnio 7 d. nustatytos išimtys, kurioms esant, elgesys su asmeniu, kai dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindų, jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui. Viena iš šių išimčių siejama su profesine veikla (2 str. 7 d. 7 p.), kai dėl konkrečių profesinės veiklos rūšių pobūdžio arba dėl jų vykdymo sąlygų tam tikra žmogaus savybė yra esminis ir lemiamas profesinis reikalavimas, o šis tikslas yra teisėtas ir reikalavimas yra proporcingas. Sistemiškai aiškinant

tiesioginės diskriminacijos išimtys, jas galima būtų taikyti tik tuomet, jei: 1) reikalavimai dėl amžiaus, būtų profesiniai reikalavimai, 2) toks tikslas būtų teisėtas, 3) reikalavimai būtų proporcingi.

Nagrinėjamu atveju įstaiga paaiškinimo, jog reikalavimas dėl amžiaus buvo nurodytas klaidingai, todėl preziumuojama, jog jis nėra būtinas, teisėtas ir proporcingas vairuotojo – asistento profesijai.

Darytina išvada, jog interneto tinklalapyje www.cvzona.lt VšĮ „Socialinių paslaugų informacijos centras“ paskelbtas darbo skelbimas, kuriuo siūlomas darbas vairuotojui – asistentui, reikalavimuose nurodant, be kita ko, amžių iki 35 metų, prieštarauja Lygių galimybių įstatymo 11 str. išdėstytiems reikalavimams, nustatantiems draudimą skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokytis, nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindais. Tokiu darbo skelbimu ribojamos galimybės vyresniems nei 35 metų amžiaus asmenims užimti siūlomas pareigas.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 24 str. 6 p. bei Lygių galimybių įstatymo 14 str. ir 15 str.,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Įspėti VšĮ „Socialinių paslaugų informacijos centras“ vadovą dėl padaryto pažeidimo.
2. Su sprendimu supažindinti pareiškėją ir VšĮ „Socialinių paslaugų informacijos centras“ vadovą.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė